

Školitelský posudek na bakalářskou práci Tomáše Zítka

Evoluce hnízdního chování koprofágních brouků (Scarabaeidae: Scarabaeinae)

Tomáše od počátku jeho kariéry provází sled nepříjemností, které sice k vědě patří, nicméně dokáží zchladit nadšení a slabší povahy i odradit od vědecké práce. Tomáš od začátku studia pomýšlel na studium koprofágních brouků a tím logicky padl do drápů svého současného školitele. První verzi Tomášovi bakalářské práce měla být studie vlivu kompetičně dominantních válivých brouků na temperátní společenstva. Tento nápad byl pohřben po shledání vytipovaných studijních lokalit nevyhovujícími a nedostupností žádných jiných logisticky příhodných. Poté jsme se rozhodli že jako bakalářskou práci zpracuje Tomáš rešerši na téma biologie válivých koprofágních brouků. Tato rešerše byla zrušena po náhlém vydání knihy z pera našich kolegů z Pretorie. Jelikož by rešerše byla v podstatě "copy-paste" této knihy, Tomáš musel opět změnit téma. Do třetice jsme vybrali téma evoluce hnízdního chování koprofágních brouků za použití nejnovější a největší molekulární fylogeneze.

Tomášovi se podařilo proniknout do rozličných pikantností hnízdního života těchto zajímavých brouků (respektive, to co mě trvalo léta, to Tomáš zvládl za měsíce). Sám na základě literatury vybral znaky, charakterizující hnízdní chování, jejichž evoluci měl zanalyzovat. Dokonce se podařilo získat od původního autora matici dat, ze kterých byla zkonstruována fylogeneze, kterou jsme chtěli využít. Potom ale přišla bomba (spíše bomba hnojůvka). Nebylo možno, z nějakých záhadných důvodů, z obdržené matice zrekonstruovat, bez pomoci grafických programů, publikovaný strom, na kterém jsme chtěli stavět další analýzy. Proto bylo třeba znovu udělat matici dat a vynajít fylogenezi, která by mohla opravdu platit. Díky tomu Tomáš, za asistence konzultanta Pavla Hobita Říhy, pronikl rovněž do základů analýz fylogenetických dat.

Ve výsledku představuje Tomášova práce první skutečnou analýzu evoluce hnízdního chování koprofágních brouků. Hlavním a nejdůležitějším výsledkem je, že se evoluce hnízdního chování koprofágních brouků spíše zjednodušovalo či zůstalo podobné ancestrálnímu stavu (přičemž se vždy myslelo, že se spíše zesložituje).

Nakonec pár slov o Tomášovi jako studentovi:

Tomáš za dobu svého studia projevil značnou odolnost vůči neúspěchům (na kterých jako školitel se učící nesou část viny i já), tak flexibilitu a značnou ochotu se učit novým věcem, postupům a myšlenkám, tj. dokázal, že mu věda půjde. Tomášovi je však nutno vytknout jednu podstatnou věc, není dobré nechávat vše na poslední chvíli. Tato neřest Tomášovi prodloužila bakalářská léta a podepsala se i na výsledné podobě jeho bakalářské práce. Během tohoto prodloužení však Tomáš tak úplně nezaháel a provedl terénní výzkum, jehož výsledky by se měly stát základem pro potenciální magisterskou práci.

Tomášovu bakalářskou práci doporučuji k obhajobě, hodnocení nechávám na zkušenějších a povolanějších.

V Českých Budějovicích, 16.1.2014

RNDr. František Sládeček